

Kas yra gimdos kaklelio profilaktinė patikra?

Gimdos kaklelio profilaktinė patikra padeda nustatyti gimdos kaklelio būklę. Gimdos kaklelis yra anga į gimdą. Gimdos kaklelio profilaktinė patikra - vienas iš geriausių būdų apsaugoti nuo gimdos vėžio.

Tai nėra vėžio požymių nustatymas. Ši patikra, kuri gali **padėti išvengti** vėžio vystymosi.

Tai vienas geriausių būdų apsaugoti nuo gimdos kaklelio vėžio, todėl nedelskite ir reguliariai atlikite gimdos kaklelio profilaktinę patikrą.

Kas yra ŽPV gimdos kaklelio patikra?

Tai **naujas** gimdos kaklelio profilaktinės patikros būdas. Jis vadinasi ŽPV gimdos kaklelio patikra ir pradėtas daryti Airijoje 2020 metais. Tokio tipo gimdos kaklelio patikra jau atliekama Australijoje, Olandijoje, Anglijoje ir Velse. Pirmiausia gimdos kaklelio mėginys patikrinamas dėl žmogaus papilomos viruso (ŽPV) – viruso, galinčio sukelti gimdos kaklelio vėžį.

Jei randama ŽPV, tas pats tiriamasis mėginys patikrinamas dar kartą, siekiant nustatyti, ar gimdos kaklelyje nėra nenormalių (priešvėžinių) ląstelių pokyčių.

Toks patikros būdas:

- geriausias gimdos kaklelio profilaktinės patikros būdas
- apsaugantis jus nuo vėžio
- sumažinantis būtinų patikrų skaičių

Jei jums anksčiau buvo atliktas tepinėlio tyrimas, gimdos kaklelio patikra nesukels jokių kitų pojūčių.

Kaip yra atliekama gimdos kaklelio profilaktinė ŽPV patikra?

Patikra dažniausiai trunka apie 5 minutes.

1. Jūsų bus paprašyta nusirengti nuo juosmens į apačią ir atsigulti ant sofos.
2. Galite gulėti ant šono ar ant nugaros, atsižvelgiant į tai, kas jums patogiau.
3. Gydytojas arba slaugytoja įves į makštį specialų instrumentą, vadinamą skėtikliu. Šis instrumentas neleidžia makšties sienelėms susispausti, todėl kaklelis yra lengvai pasiekiamas.
4. Mažu, minkštu šepetėliu gimdos kaklelyje surenkamas ląstelių mėginys.

Kai kurioms ši procedūra nepatinka, ar jos laiko ją gėdinga, tačiau daugumai mūsų ji nėra skausminga. Jei tyrimo metu jaučiate skausmą, pasakykite apie tai gydytojui arba slaugytojai, kad jie padėtų sumažinti nemalonius pojūčius.

Kokie yra gimdos kaklelio profilaktinės patikros privalumai?

Reguliariai atliekama ŽPV patikra:

- padeda išgelbėti gyvybę
- padeda aptikti ŽPV prieš atsirandant nenormalių gimdos kaklelio ląstelių pokyčių
- padeda aptikti nenormalius gimdos kaklelio ląstelių pokyčius prieš atsirandant simptomams

- padeda aptikti nenormalius gimdos kaklelio ląstelių pokyčius, kai juos lengviau gydyti

Ankstytas ŽPV ir gimdos kaklelio ląstelių pokyčių aptikimas yra geriausias būdas išvengti gimdos kaklelio vėžio.

Štai kodėl svarbu reguliariai tikrintis.

Kokie yra gimdos kaklelio profilaktinės patikros atlikimo apribojimai?

Yra žinomi šie pagrindiniai gimdos kaklelio profilaktinės patikros atlikimo apribojimai:

- gimdos kaklelio patikra neapsaugos nuo visų gimdos kaklelio vėžio atvejų
- kai kuriems žmonėms vis tiek išsivystys gimdos kaklelio vėžys, nepaisant reguliaraus patikrinimo
- kai kurie ląstelių pokyčiai gali likti nepastebėti
- gimdos kaklelio patikra negali nustatyti kiekvieną ląstelės pokytį
- kartais patikros rezultatai gali būti ne itin tikslūs

Kas daroma su paimtu mėginiu?

Jūsų mėginys perduodamas sertifikuotai laboratorijai.

Laboratorijoje jūsų mėginys yra ištiriamas, nustatant ar nėra ŽPV infekcijos. Esant aktyviai ŽPV infekcijai du ekspertai ištiria jūsų mėginį dėl ląstelių pokyčių. Jei jie ras kokių nors pokyčių, jums reikės papildomo tyrimo, vadinamo kolposkopija. Kolposkopija yra išsamesnis jūsų gimdos kaklelio tyrimas.

Kodėl kartais kai kurie ląstelių pokyčiai lieka nepastebėti?

Pirmiausia jūsų mėginys bus patikrintas, ar jame nėra ŽPV. Jei randama ŽPV, taip pat bus tikrinama, ar nėra nepageidaujamų ląstelių.

Tačiau ne pas visas, kurioms išsivysto gimdos kaklelio vėžys, patikrinimo metu aptinkamas ŽPV.

Neigiamas ŽPV tyrimo rezultatas - toks, kurio metu nebuvo rastas ŽPV, tačiau tai nereiškia, kad ir ateityje ši infekcija neišsivystys.

Nepageidaujami ląstelių pokyčiai taip pat gali likti nepastebėti, nes:

- pažeistos ląstelės kartais atrodo kaip įprastos
- mėginyje gali būti labai mažai pažeistų ląstelių
- jūsų mėginį tiriantis asmuo gali nepastebėti pažeistų ląstelių (tai atsitinka kartais, nesvarbu, kiek specialistai yra patyrę)

Jokia programos patikra negali nustatyti visus žmones, kurių gimdos kaklelio ląstelės yra pažeistos.

Gimdos kaklelio vėžys vystosi daugelį metų. Daugeliu atvejų praeina 10–15 metų, kol ląstelės transformuojasi nuo normalių iki pažeistų ir vėžinių.

Štai kodėl turėtumėte reguliariai atlikti gimdos kaklelio patikrą.

Kaip sužinoti patikros rezultatus?

Jūsų rezultatai bus išsiųsti jums paštu, paprastai per 4 savaites nuo patikros atlikimo dienos. Jie taip pat bus išsiųsti jūsų šeimos gydytojui ar klinikai.

Ką reiškia patikros rezultatai?

Galimi keturi rezultatai.

1. ŽPV neaptiktas

Rezultatai rodo, kad šiuo metu neturite ŽPV infekcijos. Kitą gimdos kaklelio patikrą jums teks atlikti po 3 ar 5 metų, priklausomai nuo jūsų amžiaus.

2. ŽPV aptiktas, tačiau nenormalių ląstelių pokyčių nenustatyta

Rezultatai rodo, kad turite ŽPV infekciją, tačiau nenormalių ląstelių pokyčių nėra. Jums reikės pakartoti patikrą po 12 mėnesių. Per tą laiką jūsų kūnas nugalės ŽPV.

3. ŽPV aptiktas, nustatyti nenormalūs ląstelių pokyčiai

Rezultatai rodo ŽPV infekciją ir nenormalius ląstelių pokyčius gimdos kaklelyje. Jums reikia tolesnio tyrimo, vadinamo kolposkopija - išsamesnio jūsų gimdos kaklelio tyrimo. Jo atlikimo procedūra panaši į gimdos kaklelio profilaktinę patikrą.

4. Netinkamas mėginys

Tai reiškia, kad laboratorija negalėjo ištirti jūsų mėginio. Jūsų bus paprašyta pakartoti gimdos kaklelio patikrą po trijų mėnesių.

Jūsų sutikimas

Kiekvieną kartą atlikdami gimdos kaklelio patikrą, mes prašysime jūsų sutikimo pasirašant gimdos kaklelio patikros formą prieš tyrimą. Jei negalite pasirašyti formos, jūsų paprašys duoti sutikimą žodžiu arba pažymėti formą gydytojo ar slaugytojo akivaizdoje.

Taip jūs patvirtinsite, kad:

- Jums buvo papasakota apie gimdos kaklelio patikrą ir jos privalumus bei apribojimus
- Jūs supratote jums pateiktą informaciją
- mes patikrinome, ar jūsų vardas, adresas ir kita informacija yra teisinga (tai padeda mums patvirtinti, kad turime dabartinį adresą, kuriuo galėtumėme bendrauti)
- leidžiate mums gauti, laikyti ir tvarkyti jūsų asmeninę informaciją ir patikros istoriją bei perduoti ją tiems, kurie įgyvendina ŽPV gimdos kaklelio patikros programą

Prašome atminti: Tik jūs galite duoti sutikimą dalyvauti mūsų programoje. Turite duoti savo sutikimą prieš patikros atlikimą. Gali atšaukti savo sutikimą bet kuriuo metu paskambindami nemokamu telefonu **1800 45 45 55** arba parašydami elektroninį laišką adresu **info@cervicalcheck.ie**

Toks sutikimo atšaukimas reikš tai, kad ateityje nebekontaktuosime su jumis gimdos kaklelio patikros programos klausimais.

Kaip mes naudojame jūsų asmeninę informaciją?

„CervicalCheck“ surenka ir saugiai saugo jūsų asmeninę informaciją (vardas, adresas, telefono numeris, gimimo data, kodas, mergautinė pavardė ir motinos mergautinė pavardė) ir gimdos kaklelio patikros istoriją. Jūsų gimdos kaklelio patikros istorija saugoma dėl jūsų dalyvavimo „CervicalCheck“ programoje.

Istorija gali apimti ŽPV gimdos kaklelio patikros rezultatus, kolposkopijos atlikimo informaciją, paskirtą gydymą ir biopsijos (tiriamojo mėginio) rezultatus.

Mes naudosime informaciją norėdami susisiekti su jumis, kai bus vykdoma kita patikra arba kai bus gauti jūsų rezultatai. Mes taip pat teikiame jūsų informaciją kitomis sveikatos priežiūros įstaigoms, dalyvaujančioms programoje. Tai yra gydytojui ar slaugytojui, kuris atlieka patikrą, laboratorijai, kolposkopijos klinikoms ir Airijos nacionaliniam vėžio registru. Taip siekiama užtikrinti ir pagerinti paslaugos kokybę.

Mes galime naudoti jūsų patikros metu paimtą mėginį švietimo tikslais, įžvalgoms ir auditams bei vykdomos programos kokybės ir efektyvumo užtikrinimo tikslais. Mes taip pat galime naudoti informaciją tam, kad pakviestume jus dalyvauti tyrimuose.

Jūs sprendžiate, dalyvauti patikroje ar ne. Mes niekada nenaudosime jūsų vardo jokiuose ataskaitose, mokomojoje literatūroje ar recenzijose. Mes saugosime jūsų asmeninę informaciją, užtikrinsime jos konfidencialumą pagal galiojančių duomenų apsaugos taisyklių nuostatas.

Prireikus jums bus suteikta pilną ir atvirą prieigą prie asmeninės informacijos, saugomos „CervicalCheck“. Tiesiog nepamirškite pranešti „CervicalCheck“ apie bet kokius pokyčius jūsų pateiktoje informacijoje. Norėdami sužinoti, kaip prisijungti prie savo įrašų, žr. [hse.ie/gdpr/data-requests/](https://www.hse.ie/gdpr/data-requests/)

Daugiau informacijos ieškokite HSE privatumo pranešime - pacientai ir paslaugų vartotojai, adresu [hse.ie/gdpr/](https://www.hse.ie/gdpr/)

Bendravimas

Mes su jumis bendrausime atvirai, sąžiningai, laiku ir skaidriai, jei:

- kažkas yra negerai su priežiūra
- dėl priežiūros patiriate nemalonumų
- mes manome, kad gali būti padaryta žala jūsų sveikatai

Tai reiškia, kad mes jus išsamiai informuosime apie jūsų dalyvavimą gimdos kaklelio patikros programoje.

Kai turėsime jūsų rezultatus, išsiųsime juos su papildoma informacija apie tai, ką jie reiškia. Taip pat galite rasti daugiau informacijos adresu [hse.ie/cervicalcheck](https://www.hse.ie/cervicalcheck)

Neužpildytos formos bus grąžinamos.

Prašome pasitikrinti su klientu, ar visa formoje pateikta informacija yra teisinga.
Sutikrinę numerius nuimkite mėginio etiketę nuo pakuotės ir priklijuokite prie formos.

Mėginio numeris:

Kliento duomenys

Asmeninis valstybinis numeris: [Skaiciai] [Raidės]

CSP ID

Ligoninės numeris (jei taikoma)

Gimimo data: [Dena] [Mėnuo] [Metai]

Individualus sveikatos identifikatorius (ISI)

Pavardė (duomenis rašykite DIDŽIOSIOMIS RAIDĖMIS)

Vardas

Tėvavardis

Mergautinė pavardė

Motinos mergautinė pavardė

Adresas korespondencijai

Pašto kodas

Kontaktinis telefono Nr.

Patikrinkite, ar aukščiau pateikti duomenys yra teisingi

Suprantu man pateiktą informaciją, sutinku dalyvauti „CervicalCheck“

Kliento parašas: _____

„CervicalCheck“ nepriima trečiosios šalies sutikimo.

Gydytojas / slaugytojas

Gydytojas / slaugytojas:

Praktika / klinika:

Adresas:

Gydytojo / slaugytojo ID: (MCRN arba NMBI Nr.)

Telefono Nr.:

Kliniškai atsakingo gydytojo arba klinikos ID: (MCRN)

Patikros data: [Dena] [Mėnuo] [Metai] LMP [Dena] [Mėnuo] [Metai]

Klinikinė informacija (pažymėkite, jei reikia)

OCP/Hormonai/HRT IUCD Po menopauzės

ŽPV vakcinavimas Po kolposkopijos Tarpinė / bendra histerektomija

Prieš / po transplantacijos Dializė DES CD4i

Po koitalinis Kraujavimas po

Mėginio ėmimo Makštis (po histerektomijos)

Jei mėginys imamas iš gimdos kaklelio, tepinėlis turi būti imamas visu gimdos kaklelio plotu teisingai pasukant mėginio ėmėją 5x360° kampu. Mėginio pateikimas patvirtina, kad tai buvo padaryta

Patikros istorija

Laboratorijos pavadinimas	Tyrimo data	Citologijos rezultatas	ŽPV rezultatas

Gydymo istorija

Klinikos pavadinimas	Data	Procedūra	Rezultatas

LABORATORY USE ONLY TIK LABORATORIJOS NAUDOJIMUI

Date Received in Laboratory: [Day] [Month] [Year]

Accession Specimen Number:

Barcode

TZ Cells: Yes No

Final Report

Management Recommended

1° [ ] 2° [ ]

Path

Date Reported: [Day] [Month] [Year]

Signature: [Day] [Month] [Year]